

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištevno, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 4. jun. Telegrafično poročilo agentstva Reuterjevega poroča iz Erzeruma: Trdnjava Kars je popolnem obkoljena od Rusov. Mukhtar-paša ima pri Zvinu (?) tako položeno, da se ne bode mogel držati, ker so mu Rusi za hrbet prišli. On pričakuje pomoči od Vana.

St. Peterburg 4. junija. Poročila od kavkazke ruske vojske poročajo: General Kravčenko je 28. maja bojeval se s 3000 sovražniki pri prehodu čez Bagadamostu in jih zmagovito prepadil. — 29. maja je prestopila jedna kolona reko Kodor (blizu Suhum-kale) in dospela v Digerd. — Kolona kneza Nakažidse (?) je pretepla 500 upornikov na meji Salatavije.

St. Peterburg 4. jun. Dva turška monitorja sta pet ur dolgo bombardirala Sotschit in potem so s petimi parobrodskimi naglimi ladjami „kuterji“ Turki vojske na suho zemljo izbarkali. Ruski strelci so pomorili kuterske pomorščake, izbarkane turške vojske popolnem uničili, monitorja in kuterji so odpeljali.

Šest tisoč mož Tekincev je napalo 25. maja generala Lamakina pri Kisitarvatu; po štiriurnem boji so bili napadalci v beg zapodeni. Iz Khana so starešine poslali zaupnice in udanostno prošnje carju.

Peterburg 3. junija. Ruski car, cesarjevič naslednik in veliki knez Sergej so se včeraj po noči k podunavske armadi odpeljali.

Kairo 3. jun. Kraljica v Abesiniji je sprejela mirovne uvete z Egiptom, in mir se je sklenil.

Bukarešt 3. junija. Ruski komandant v Ardahanu, polkovnik Komarov, je 30. maja šel čez Olti dalje rekognoscirati. Konjica Musu-paše je bila pri Behmačevu tepena in razkropljena.

Odesa 3. jun. Iz Tiflisa se poroča: Središče kavkazke armade maršira proti Karsu, desno krilo, ki na Erzerum maršira, je že čez Olti ven prodrlo.

Bukurešt 1. jun. Več ruskih monitorjev prišlo iz Črnega morja, in se jim je posrečilo, kljub najostrejšemu streljanju turških kanonov, preiti v dunavskem ustju v Sulinski izliv ter potem plavati po Dunavu navzgor.

Carigrad 3. jun. Poročilo o zopetnem vzetju Ardahana je bila pomota. — Blizu Erzeruma je bila bitka. — Nikšič se ima kmalu z živčevom oskrbeti. Iz Suhum-kale se poroča, da so Turki Djemtscharo bombardirali in zasedli.

Kairo 3. jun. Odhod egiptovske pomočne vojske k turške je odložen bil, ker egiptovske prevozne ladje niso tako trdne, da bi se ruskim ustavljati mogle, čakajo torej, da pridejo turške vojne ladje. („L. Z.“)

Tu spredaj priobčeni telegrami kažejo, da vrli naši slovanski bratje Rusi na bojiščih v Aziji zmagovito napredujejo povsod, da celo ob črnomojski obali Turki s svojo veliko floto in z izkrcavanjem divjih Čerkesov na suho in z uporom v ruskem Kavkazu ničesa ne opravijo. Preračunjeno, sicer počasi, a gotovo pomika se Slavjan Rus v azijsko Turčijo po silno težavnih in slabih potih, a vedno uspešno.

Ob enem se poroča, da je silni ruski car, velikodušni osvoboditelj naših slavjanskih bratov, katerega blagoslovljamo in hvalimo

kakor njegov narod, tudi vsi mi zavedeni avstrijski Slovani, in ne najmenj mi Slovenci, — car je odšel k svoji vojski na reko Dunav, od koder se smemo torej kmalu velikih činov nadejati.

Telegram turški iz Carigrada samim Turkom po lažljivih ustih bije. Niti prijatelji njihovi jim odslej več ne bodo verjeli. Cel teden so svet zaradi Ardahana sleparili, zdaj pa na sramoti ostali oni in ne mškutarji in madžarski njih prijatelji.

Za volitve v kranjskih mestih in trgih,

in po deželi opozorujemo vse bralce pri reklamacijah volilne pravice, da po dopisu ministerstva od 26. jul. l. 1871. vštavajo se k direktnim davkom tudi cesarske doklade, zlasti vojna doklada. V onem ukazu se pravi:

„Da bi se v tem oziru kolikor mogoče enakomerno in v smislu postave ravnalo, moram Vaši blagorodnosti naznaniti, da izrek „neposredni davki“, ki se nahaja v občinskem in deželnem volilnem redu in v dotičnih dodanih postavah, ako kaka postavna odločba naravnost ne prepoveduje vštavanja priklade, pomeni ne le čisti davek, temveč tudi tretjinsko in izvanredno priklado, to je skupni znesek davkov, ki se imajo plačevati v državne blagajnice in da se mora tedaj, če je pravica voliti v deželni zbor v volilskih razredih mest in kmetskih občin odvisna od tega, koliko kdo neposrednih davkov plačuje, omenjeni skupni znesek davka in priklad za podlogo vzeti.“

Pri cesarskih davkih so torej sledeči po viški za cesarsko blagajnico:

1. Pri gruntne davku tretjina, in druga tretjina za vojskino priklado.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

(Dalje.)

Trinajsto poglavje.

A v smrtnem boji deva nij

Se zapustila, umiri

Jo strah veliki; nje srce

Spoznalo struh, in del svoj je.

Gospod Graham je bil naznanil v listu, da bode prišel na ladijenino za parnike v Novem Jorku ter odpeljal hčer in Jerico po njunem dohodu. Gospodu Jeremiju se je za to zdelo od več, da bi svoji varovanki spremljal dalje kot do Albanije, kjer jih je varno in dobro odpravil ter sam z ženo svojo se lahko odpeljal po zahodni železnici naravnost v Boston; ker gospa Jeremijeva je nestrpno silila

domov ter nij bila pri volji, da bi v vročem letnem času še enkrat obiskala veliko mesto Novi Jork.

„Zdravi boditi, Jerica!“ rekel je doktor poslovivši se od njih na krovu Hudsonskega parobroda. „Bojim se, da ste v Saratogi izgubili svoje srce; vi niste več tako veseli, kot takrat, ko smo došli. Vendar se na takem kraju, zdi se mi, nij moglo izgubiti daleč; zato bodite zagotovljeni, da jo bode zopet našli, predno se vidi v Bostonu.“

Komaj je bil odšel in manjkalo je le malo minut do odhoda, ko se je pridrvila množica mladih ljudi, ki so, kot se je Jerici dozdevalo, preglasno bibrbetali in se smijala, kot bi izobraženost od njih zahtevala. Sredi njih je bila gospica Klintonova, s katero so se njeni spremljevalci očitno šalili in jo dražili, kar jej je bilo jako ljubo in všeč; to je pričalo njeno smehljajoče zarudelo lice, če prav se je delala, kot bi jo to jako žalilo. Nazad-

nje je kazalo pomežkovanje nekaterih mladih ljudi in na pol zamolkli pst! da pride nekdo, ki nij smel slišati njihovih opomb. Ta trenotek je prišel Viljem Sullivan s potno torbo v roki in teškim ogrinjalom na komolci in kaj resnim obrazom, kot bi se ne bil še popolnem oddahnil nevolje minolega večera. Šel je mimo Jerice, s pajčelanom prek obraza zagnjene in je šel k Izabeli, da bi odložil reči na bližnji stol.

Spregovoril je komaj par besed z gospico Klintonovo, ko je glasni zvonec naznanil onim, ki niso nameravali odpotovati, da naj zapuste parobrod; in hiteti je moral, da je otšel. Pri tej priliki se je približal Jerici za stopinjo, za stopinjo pa se je oddaljil od nagovorjene, tako, da je prva lahko razumljivo slišala zadnje besede: „Če hočete tedaj hiteti in se vrniti do četrtka, skušal bodem brzdati svojo nepotrpnost.“

Trenotek pozneje je plaval parobrod. Kar

2. Pri hišnem davku tretjina, za vojskino priklado pa toliko, kolikor redni hišni davek znaša.

3. Pri davku od gostačev (ali od hišne najemščine) tretjina, in druga tretjina za vojskino priklado.

Te davščine se natanko razvidijo iz davkarskih bukvic, ki so v prvem in v drugem predelcu, potem iz plačilnega naloga zaradi davka od hišne najemščine.

4. Pri pridobninskem ali patentarskem davku znaša cesarski povišek $\frac{7}{10}$ in

5. pri dohodnem davku (Einkommensteuer) pa tudi $\frac{7}{10}$.

Le če oba ta dva redna davka skupaj 30 gld. presežeta, znaša povišek ravno toliko, kakor davek sam.

Preračuni se pa povišek k številkam 4. in 5. tako-le:

Če je patenta 5 gld. 25 kr. znaša povišek 3 gld. 67 $\frac{1}{2}$ kr.; in če je dohodnega davka 1 gl. 75 $\frac{1}{2}$ kr. znaša povišek 1 gl. 22 $\frac{1}{2}$ kr.

Iz Rusije 28. maja. [Izv. dop.]

Mi vsi se še jako dobro spominjamo, kako se je obnašalo neslovansko časnikiarstvo cele Evrope, ko se je bila začela srbsko-turška vojska. Poštena beseda bila je v vseh različnih listih neslovanskih plemen bela vrana, katera pa tudi nij mogla živeti dolgo, ker zadušil jo je napor najpozornejšega hinavstva i kleveti. Primerov mi nij treba navajati, saj so vam i brez tega preblizu, da jih bolje morate znati, čem jaz, oddaljen iz domovine. Nikoli se menda glasila javnosti, sovražna Slovanstvu, nijso toliko trudila, prikrivati ali očrnuti vse, kar bi moglo vzbuditi le betvico sočutja do Jugoslovanov pri čitateljih, kateri so nekako obsojeni živeti v večnej temi glede vsega, kar se Slovanov tiče. Kar se je delalo tako obširno in tako bistro, ko se je bila srbsko-turška vojska začela, ponavlja se tem bistreje in tem obširneje precej v začetku sedanje ruske vojske; čem važnejša je rusko-turška vojska za neslovanski svet, čem važnejši postaje ruski narod, tem višje je povsod razburjenje. Neslovanska žurnalistitika zagnala se je zopet z vso močjo zoper Slovanstvo in Rusijo.

Slavna naša azijska armada je vsem tem klepetcem od začetka vso sapa zaprla. Isto tako naša podunavska vojska, da si dela do zdaj še samo priprave k prehodu čez Dunav. Potop turške gromonosne železne ladije je tudi storil svoje; angleško novinarstvo je skoraj prišlo v obupanje; nij bilo skoraj še

trohice, za katero bi se prijeli ti reveži, angleški žurnalisti, želeči turškemu orožju sreče i blagdana „turške naciji.“

Naenkrat Turkom pride na misel, napasti na jugozapadni kraj našega Kavkaza. Mestice Suhum bombardira se nekoliko dni zaporedom, t. j. mestice, katero je brojiło dve ali k večjemu tri kompanije naših vojakav z nekoliko konj in s tremi malimi zastavelimi topički. Isto se godi z Adlerom in drugimi vasicami, stoječimi v okolici. I naenkrat vse zamejno novinarstvo zapoje himno turškim zmagam, kriči na vso grlo, ka Kavkaz gori od vstaje, podkurjene od Turkov i Čirkesov ubežavših iz Rusije v svojo domovino k svojim bratcem! „Gloria in excelsis Alahu“. To bo kaša, da se bode Rusija opekla do krvavega! Da, Turki, to so pravi geniji; kako slavno so začeli svoje delo na onem mestu, kjer jih Rusi nijso pričakovali etc.!! Vem, da slovanska avstrijska žurnalistika, kolikor jej je mogoče, zajema tudi iz ruskih iztočnikov. Vem, da imajo večji slovanski listi, tudi lastne dopisnike, če ne na mestu vojnih dogodeb, vsaj blizu pri virih, iz katerih oni zajemajo z dobro vestjo. Pa želeli bi bilo, da bi tudi kak Slovenec odpravil se v rusko armado, da bi pošiljal, od koder se spodobi, dopise v slovenske liste, ne samo v „Sl. Nar.“, no v vse. (Žalibog, da denarne razmere slovenskih časopisov ne dopuščajo mnogočesa, kar bi dobro bilo. Ur.)

Kar se tiče turških zmag v Suhumu, denes samo to: Gromadna Rusija ima mnogo še neobdelane zemlje, a take puste ne najdete lahko, kakor so ravno oni kraji, katere žgejo Turki. Od Kubanije do Riona razprostira se gornji hrbet, skoraj paralelno z morskim pribrežjem, nad 600 vrst dolgi, kateri od začetka ne doseza nad 3000', a v sredini meri nad 9000' višine nad morjem. Mej gorami in morjem so tam pa tam prav lepe ploskosti, po morskem bregu je tudi nekaj seljenj, pa vse je tukaj še v strašno primitivnem stanju, cest nij nikakib, občenje mogoče je bilo do novjših časov samo na malih barkicah, katere so se v ravno tako malih zalivih komaj in komaj skrivale pred burjo. Tvrđjav nij nobenih, Suhum, Novorosijsk in Anapa so bila najvažnejša mestica, pa brez obranj, ker nemajo nobenega značenja. Žalostno je res, da Turki taka seljenja podirajo, katera se braniti ne morejo, pa za nas je to škode malo. — Pa kavkazka vstaja!

Vstaja bi bila res bolj nevarna, če bi bila mogoča. Pa ne glede na to, da je v teh

krajih malo Rusov, da je naseljenje večidel čerkesko, se je vendar nij bati. Kaj, če vstanejo te betvice Turkov, kaj če pripeljejo množino njihovih bratov iz same Turčije, kam se neki denó? V Dagestan ali Tersko oblast? Če bi ne bilo Elbrusa. Pojdejo na sever? Ne, na sever tudi ne pojdejo, so tudi strašne pregrade Črnih gor in tam za gorami jih mi pozdravimo, kakor se spodobi. Pri vtokih Riona in Kubanja bo jim tudi teško, tam je vse gotovo in krepko, za rusko obrano se ne bojte!

Pa kak kraj je v stratežnem obziru oni, kjer zdaj Turki grabijo in podirajo, morete razvideti iz tega, da je 1855 l. Omer-paša postavil v Suhumsko okolico ne 3000 Čerkesov a 48.000 vsake sorte, mej tem tudi hlabre turške vojske. Pa kaj? Ohrnili so se in pri pri tem s strašnimi nosovi tudi odjadrali domov! Torej za Suhum se ne jokajte! —r.

Rusi in Čehi.

Ruske „Moskovskija Vjedomosti“ pišejo o sočutnih izjavljenjih češkega naroda do Rusov sledeče: Zastopniki čeških mest vedno izjavljajo svoje najtoplejše sočutje za naš narod in prosijo Boga, da bi naše orožje imelo vspeh. Ob enem je katoliško prebivalstvo to priliko v to porabilo, da je pograjalo politiko papeža, ki je sovražna slovanskej osvoboditeljni vojski, in da je energično protestiralo proti tej politiki. Nezadovoljnost češkega naroda, katero je papežev govor prouzročil, naredila je na češko duhovščino tako globok utis, da se je katoliški organ „Čech“ videl primoranega, sv. otca zagovarjal, trdeč, da je papež delal le pod vplivom poljskih izseljencev. Ob enem posnemajo „Mosk. Vjed.“ več stavkov iz čeških listov, ki tako opravičevanje kot slabo šalo zaznamujejo. „Ker se iz vseh krajev slovanskega sveta, piše taisti list, javljajo najtoplejša sočutja, zanimivo je zelo čuti i glas karpatskih Slovanov, zdihujočih pod magjarskim jarmom, kateri želé najboljšega vspeha našemu svetemu podvzetju. Prepričani smo, da ne bomo primorani boriti se proti Slovanom in kristijanom, sploh proti temu, kar se v 19. veku zove civilizacija. Naj Magjari premotrijo posledice, katere bi imele to, ko bi oni hišo Habsburg zapletli v vojsko z Rusijo.“

Vojna moč turške države.

VIII.

A veliko bolje, nego Turki sami, branijo in varujejo turško državo Dunav, Balkan in armenska planota.

je prišel nek dolg človek na pristajališče, ko je parobrod ravno odhajal ter je v strah in trepet vseh gledalcev drznega srca preskočil prostor, ki je uže ločil ladijo od suhega; potem je šel v prvo kajuto, vsedel se na klop, vzel knjigo iz žepa in je jel čitati.

Ko je parobrod dobro plaval in so se ljudje nekoliko vmirili, rekla je Emilija tihoma Jerici:

„Ali nijsem ravno slišala Izabelo Klintonovo?“

„Tu je,“ odgovorila je Jerica, „in sicer na nasprotni strani krova. A nama kaže hrbet.“

„Kaj naji nij videla?“

„Zdi se mi, da je videla naji,“ odvrnila je Jerica. „Pogledovala je sem, ko je nje družba vredovala sedeže.“

„In izvolila je potem sedež, s katerega gleda na drugo stran?“

„Da.“

„Morebiti potuje v Novi Jork, da bi našla gospo Grabamovo.“

„Prav mogoče,“ odvrnila je Jerica; „jaz na to še mislila nijsem.“

Potem ste nekoliko molčali. Emilija se je videla vsa zamišljena. Na to je vprašala bolj tiho ko mogoče šeptaje:

„Kdo je bil oni gospod, ki je prišel k njej in je govoril z njo, predno se je odpeljal parobrod?“

„Viljem,“ odgovorila je tresočega glasa.

Emilija je stisnila Jerici roko ter je molčala. Tudi ona je slišala njegove zadnje besede ter je razumela.

Minolo je mnogo ur in prišli so precej daleč doli po vodi, ker parobrod je plaval naglo, prenašlo, kot se je zdelo Jerici, da bi plaval varno. Vsa zamišljena se nij mogla veseliti lepe pokrajine, ki jej je malo tednov prej vzbujala tolike radosti; tu je sedela ne

pazujoča, kaj se godi krog nje, ter je zrla tje doli v temno modro vodo; pečala se je le s svojim srcem. Nazadnje je vendar obračala svojo pozornost na razne reči, ki so vse radovedneže močno zanimale in nazadnje vzbudile toliko nemira in hrupa, da je popustivši svoje misli le premišljevala svoje in Emilijino stanje in njegove dozdevne nasledke.

Odkar so zapustili Albani je plaval večkrat njih parobrod mimo drugega parobroda enake velikosti, trdnosti in hitrosti, ki je tudi imel polno potnikov ter je hitel v isto mesto; a kmalu ga je ta zopet preplaval. Časih sta pri brezozirni vožnji prišla parobrodu tako blizo drug drugemu, da se je eden spol resno vznemirjal, drug pa je neizmerno ju grajal. Jel se je razširjati glas, da se skušata med soboj in sicer skušata obupno. Le malo jih je bilo, ki se nijso zmenili za nevarnost ter so z nespametnim veseljem se zanimali za lov; ti

Od Železnih vrat notri do Črnega morja so skoraj skozi in skozi bregovi spodnjega Dunava na rumunske strani veliko nižji nego oni na turške. Poleg tega spremljajo Dunav na levem bregu od njegovega vstopa na Rumunsko notri do Črnega morja obširna močvirja, katera se na več mestih celo v velika jezera razširjajo. Na mnogih krajih je ves svet mej temi jezери in mej Dunavom močviren in največji del leta nepristopen.

Na turške strani je notri do Dobrudže malo močvirij in malo jezer, ker razen tega turški bregovi ob spodnjem Dunavu veliko višje leže, nego rumunski, vsak človek jasno vidi, kako lahko se Turki na visoko ležečem desnem bregu branijo vsacega napada od rumunske strani in kako nevarno in težavno stanje ima ruska vojska, ki mora najprej veliko težav prebiti, predno po močvirnej in omehčaneji zemlji do Dunava pride, potem široki Dunav prestopi in vodo prekoračivši visoko gori na bregu utrjenega sovražnika prežene, da more na suho. Večkrat v letu se pa od rumunske strani niti do Dunava priti ne more, ker čez svoj levi breg stopi ter ves svet daleč okoli spremeni v neizmerno in nepregledno vodno ravnino.

A še nekaj družega je pomniti. Po vsem Dunavu od Železnih vrat do Črnega morja se nahaja brezštevilna množica večjih in manjših otokov, kateri na prav mnogih krajih Dunav razkroje ter v več postranskih vodotočev porazdelé, ker je pa svet na rumunski strani nižji, nego na turške, se nahajajo skoro vsi ti postranski, časih več kilometrov dolgi vodotoči na levem bregu. A ves svet mej postranskimi vodotoči in mej podunavskimi otoki je obširno, reščetu podobno močvirje, polno malih jezer in mlakuž, po katerem niti posamezen človek dalje ne more, nikdar pa cela vojska! Dunav sam ima na različnih mestih različno širjavo. Na katerih mestih je izjemno širok samo po 600 korakov, drugod najmenj po 900 in na marsikaterih mestih po 2000 korakov.

Globok je pri Brajli 4—7, nižje doli pa po 8—16 metrov. A kedar je voda velika, stopi čez svoj levi breg in takrat se ve da, je večja njegova širjava in globočina.

Največja povodenj je meseca maja ali junija ter traje navadno po 14 dni ali po 3 tedne; vendar je svet tudi še 4 tedne povodnji tako vlažen in močviren, da je nepristopen. V poletji voda tako upade, da se

so strastno razdraženi opazovali noro tekanje tekmajoče čistiželjnosti. A večina družbe z vsemi pametnimi so opazovali to razsrjeni in prestrašeni. Pri navadnih pristajališčih na bregu je plaval ali brezobzirno naprej, ali pa je le postajal, da je z nespodobno naglostjo oddajal ali pa prejemal potnike, ki so se pri tem tvegali svojega življenja. Pratež so brezozirno metali za njimi in parni stroj je med tem hudo rjul, da so zoper njegovo voljo ustavili njegov nagli tek. Proti polu dnevi je dospela razdraženost do vrhunca ter se nij popolnem vpokojila, ko so v glavnem taboru zagotovili, da nij nobene nevarnosti.

Jerica je držala Emilijo za roko ter je opazovala vsako znamenje strašljivo in je skušala iz obrazov in besed najpametnejših sopotnikov izpoznati, kolika nevarnost jim preti. Emilija nij sicer videla nič vsega tega, kar se je godilo krog nje, a po svojem ostrem sluhu je izpoznavała pretečo nevarnost; bila je po-

lehko na več mestih prebrede. V obče pa je uže težavno Dunavu samo približati se, kaj pa še celo čez vodo na visoki desni turški breg priti! A kolikor težav ima Dunav za Ruse, toliko olajšav ima za Turke. Rusi morajo tedaj samo na nekaterih mestih čez Dunav, a takih njim ugodnih mest je na rumunski strani silno malo in vrhu tega se še na teh malih mestih, kjer bi Rusi zaradi vode lahko šli čez Dunav, na turške strani nahajajo trdnjave, ki prehod branijo.

Od Braile nižje doli do izliva Dunava v Črno morje bi Rusi šli veliko laže čez Dunav v Dobrudžo, a ta dežela je jedna najžalostnejših in najpustejših pokrajin v Evropi, v katerej bi ruska vojsko srečno prestopivši Dunav ne imela niti potrebnih cest, niti potrebnega živeža, tako, da bi jej prehod čez vodo ničesa ne koristil.

Toda podunavske črte ne brani sama priroda, brani in varuje jo tudi vojna tehnika in umetelnost, kajti ob spodnjem Dunavu imajo Turki dolgo vrsto večjih in manjših trdnjav. Moč teh trdnjav podpira uže lega sama, kajti vse leže na visokem desnem bregu, ki dominira levi rumunski breg in postavljene so samo na takih krajih, kjer je Dunav za prehod ugoden, tako, da, koder voda Rusom ne stavi zaprek, ondi jim trdnjave pot zapirajo. Te trdnjave se z Vidinom začenjajo ter notri do podunavske delte sezajo; imenujejo se: Vidin, arska Palanka, Palanka, Lom-Palanka, Rahova, Nikopoli, Ruščuk, Turtukaj, Silistrija, Rasova, Hirsova, Mačin, Izakča. Maršal Moltke je pač pred leti trdil, da so vse te trdnjave zanemarjene ter da nikakor nijso tako močne, kakor se navadno misli. Tudi Kanitz je nedavno rekel, da je on vse v takem zanemarjenem stanu našel, kakor pred več leti Moltke. Zdaj se pa čuje, da so nemški inženirji zadnje čase turške podunavske trdnjave po najnovejših pravilih vojne tehnike utrdili. Vendar nij verjeti, da bi se bilo v tem kratkem času, odkar je Kanitz po Bulgariji popotoval, Turkom posrečilo te trdnjave tako oborožiti in utrditi, da bi se Rusom dolgo ustavljale. Najbrž so na papirju nekaterih turkoljubivih novin močnejše, nego v resnici. Najmočnejše mej njimi so pa gotovo Vidin, Ruščuk in Silistrija. A da tudi te nijso tako utvrjene, kakor se navadno misli, se lahko iz tega vidi, da se je uže pred več meseci poročalo, da so utrjevalna dela dovršena, zdaj pa spet čitamo, da

polnem mirna, če prav zelo blede; in sedaj pa sedaj je vprašavala Jerico, koliko blizo je drugi parobrod, s katerim vkup trčiti so se najbolj bali.

Nazadnje je bil njih parobrod nekoliko prehitel svojega tekmeča. Z nova so jim zagotavljali, da nij najmanjše nevarnosti. Strah se je počel izgubljavati. Ker se je večina potnikov zopet vmirila, razšli so se v razne družbe na krovu ter so jeli ali časnike čitati ali pa razgovarjati se. Vesela družba krog gospe Izabele Klintonove je bila krčevito razdražena in prestrašena, sedaj pa se je pomirila ter počela z nova kramljati in se smijati. Emilija pa se je videla še zmerom blede in kot je mislila Jerica, nekoliko propadena.

„Idiva tje doli,“ rekla je; „sedaj je blezo vse mirno in varno. V kajiti so sofe in vi se lahko nekoliko vležete in pijete kozarec vode.“

(Dalje prih.)

se z vso naglostjo Vidin in Ruščuk — še le utvrjujeta! Tako na pr. se je tudi uže zdavnaj poročalo, da sta Kars in Erzerum strašno utvrjena, a kmalu potem smo čitali, da so topovi za Erzerum stoprav v Trapecunt se pripeljali!

Velikrat se je trdilo, da je brambna črta turška ob spodnjem Dunavu tako vzorna, da bi si najizverstnejši strateg ne mogel boljše iz misliti, kajti priroda in vojna tehnika ste se tukaj združili ter od rumunske strani prihajajočemu sovražniku z nepremagljivimi zaprekami pot zastavili. A tisti, ki tako mislijo, so pozabili, da ima ta brambna črta jedno ogromno napako, to namreč, da je predolga. Od Vidina do podunavske delte je celih 800 kilometrov in kedor hoče tako dolgo črto vspešno braniti, mora imeti vojsko pripravljeno, kakoršne Turška nikoli imeti ne more. Kolika je turška vojska ob spodnjem Dunavu, o tem se čujejo različni glasovi. Nemški generalni štab meni, da je nij več nego 100.000 mož. Uradni list ruskega vojnega ministra „Ruski Invalid“ trdi, da imajo Turki na vsem balkanskem poluotoku zbranih 248.000 mož, od teh na Dunavu 87.000 mož, tako da bi na vsak kilometer prišlo nekaj čez 100 vojakov. Iz celo turkoljubna „Allg. Ztg.“ je pisala 19. aprila S. I, da Turčija nikoli ne bode mogla več vojakov ob spodnjem Dunavu zbrati, nego 200.000!

A Rusi nemajo samo veliko večjega števila vojakov, nego imajo v svojih rokah tudi rumunsko železnico, ki ima za nje neizmerno važnost. Kajti ta železnica je tako zidana, da z Dunavom paralelno teče od zahoda proti vzhodu, a je vendar toliko od Dunava oddaljena, da Turki ne morejo do nje. Rusi s to železnico hitro vržejo vojakov tja, kjer jih ob Dunavu potrebujejo. Turki nemajo nobedne take železnice in če hote jake premikati od zahoda proti vzhodu ali narobe, morajo vzeti pot pod nogo ter marširati.

Zgodovina vseh vojen nas tudi uči, da je sovražnik še vsebej do sedaj Dunav prekoračil in da mu Turki tega nikoli nijso mogli ubraniti in nij dvomiti, da bodo tudi sedaj Rusi brez posebnih izgub in težav šli čez Dunav.

A. K.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. junija.

Dopis iz **Dunaja** v „Pest. Ll.“ poroča, da, če se bode mobiliziralo pri nas, postavilo se bode le z vedenjem in privoljenjem Rusije nekaj ogledne vojske. — Magjarski časniki pa bi radi celo vojsko mobilizirali in na naše stroške na Ruse poslali.

Prav smešno ulogo igrajo zdaj **poljski** listi in časnikarji. Iz Lvova in Krakovega zmiror beremo v judovskih nemških listih taka poročila o ruske vojski in dogodkih v Rusiji, katerih se niti jedno nij še potrdilo.

Hrvatski listi se veseló, da je papež s tem priznal „samostalnost“ Hrvatske, ker je hrvatskim romarjem v Rimu obljubil zagrebškega škofa Mihajloviča za kardinala narediti. Sicer pa vsi rekó, da je Strossmayer glava hrvatskega svečenstva in le od njega bi se mogel vatican prav podučiti o jugoslovanskih razmerah.

V **unskoje države**.

Iz **Carigrada** je zopet glas počil, da utegnejo „škarje Abdul-Azizove“ zopet opravka dobiti. Pravi se, da je sultan Abdul-Hamid večkrat močno bolan, nezaveden in kri pljujoč, tako, da se uže ogledujejo po nasledniku.

Anglija se je skušala zadnje dni približavati trocarske politiki, t. j. Rusiji, Nemčiji in Avstriji. Vsled tega se upa, da se prej mir naredi, nego je bilo sicer misliti. — Da vidimo.

Grški novi minister Komunduros je 1. junija razložil v zbornici svoj program; on hoče stoječo vojsko pomnožiti, ne dovoliti prostovoljcev, ki bi iz dežele v Turčijo padli, posebno posojilo narediti in davke povikšati. — Poročilo, kako je odstopil minister Deligiorgis priprave za vojsko delal, je bilo z odobrenjem na znanje vzeto.

Iz **Pariza** se javlja novica, ki sicer menda nema politične veljave, ali bode vendar ves svet zanimala. V noči mej 1. in 2. junijem je bilo mej Parizom in Calaisom na ekspresnem železničnem vlaku za štiri milijone papirjev ukradenih!

Dopisi.

Iz St. Jurja na j. želez. 1. junija [Izv. dop.] Pri nas se ob nedeljah in praznikih prav pogosto vrše prednašanja iz raznih koristnih strokov: o poljedelstvu, o semenih, o živinoreji, o čebelarji o sadje- in vinoreji; 27. t. m. pa je g. dr. Srnec, odvetnik v Celji v tukajšnji šoli govoril prav popularno, v lahko umevnem domačem jeziku, kako se pravi in tožb varovati, kako se jih treba ogibati. Poslednji ta govor bil je posebne važnosti, i to iz dveh stališč. Govornik je hvalevredno podučeval, kako da svoje imetje nij čast varovati; drugi hasek pa je navesti iz narodnega stališča, kar je g. doktor v gladkejši slovenščini govoril.

V svoj govor, v kojega je tudi tu in tam v pojasnenje opletel po potrebi razlaganje dotičnih postav, je ovrstil različne slučaje nahažjoče se v tožbah in pravih. Govoril je o brezskrbnosti. Če je n. pr. kdo komu kaj dolžan, da ne odlašaja brez potrebe in se ne izgovarja „bom uže, pa bom uže! saj me še nij terjalo itd.“ Obresti narastajo, in dolg postaja večji. Priporočal je „mož beseda“ biti. Dalje je omenil tudi pogodb mej starši in otroci, kadar starši oddajajo svoja posestva otrokom; kako pogosto se potem brezpotrebno otroci in starši, ali pa bratje in sestre mej soboj tožujejo ali pravdajo za izgovorjeno užitnino, ali za pododovani delež; kako po šuntanju in podkurjenji pride nesloga in razpor mej stare in mlade, koja navadno rodi nesrečne tožbe in drage pravde. Tem je priporočal slogo, potrpljenje mej seboj in nekaj gledati na svojo čast. Omenil je še več vrst drugih toževalcev, one, ki radi lakomnosti presegajo meje na zemljišnem posestvu pri oranji, košnji, sekanji lesa, itd. G. doktor je omenjal tudi one, ki se trdovratno — včasih tudi za prav malo svoto — tožiti dajo, iz katere trmoglavosti navadno narastejo veliki, znatni stroški.

Udeležencem tožb te vrste je priporočal izpolnjevanje postav. — Da je poslušalec to potrebno podučevanje jako zanimalo, je razvidno, kajti udeležilo se je moškega ljudstva na stotine. Šolska soba je bila prenapolnena, veliko jih je stalo v veži, a še več jih je odšlo, ker nijso mogli blizu. — Se ve, da je bil ta govor prej občinstvu naznanjen — kakor tudi prejšnji. Poslušalci so s posebno pazljivostjo in zaupnostjo sledili govornikovemu razlaganju. Po dokončanem govoru vstane neki kmetovalec, ter se jako navdušeno zahvaljuje g. doktorju. — Reči se sme, da si je g. doktor hvale in posnemanja vredno nalogo zbral, predmet, o kojem se naše prosto ljudstvo do sedaj še nij mnogo javno podučevalo, dasiravno ima

tu in tam mnogo v tej zadevi oprakov in — izgube.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima denes ob petih po polu dne javno sejo. Dnevni red je mnogovrsten.

— (Volilcev velicega posestva) je vseh skup na Kranjskem 117, kakor vidimo iz imenika včeraj v „L. Ztg.“ razglašenega. In ti volijo celih deset poslancev!

— (Vreme) se nam je vendar enkrat ukralo. Tu okolo nas kaže po polji in travnikih vse lepo.

— (Konfiscirana) je zadnja številka „Soče“ v Gorici zaradi članka „Mrznja Slovaca“, in zaradi dopisa iz Inomosta, v katerem toži nek vojak, kako se ravna s Slovenci pri polku „Maroičič“.

— (Velika starost.) 30. maja je v Brezicah na naglem umrl okrajni ranocelnik Maks Brežnik star 96 let. Bil je najstariji mej štajerskimi zdravniki, vedno zdrav, vedno dobre volje.

— (Iz Koroškega) se „G.“ piše: Blizu Rožeka so nedavno nepoznani tolovaji kmeta zgrabili in oropali. Jednako strašno zločinstvo se je zgodilo v Podkloštru, kder je zločinec na Križevu na kmeta Mihorja zvečer pred hišo počakal, ga po glavi sklal in mu 400 gld. vzel. Nesrečni kmet je bil tako ranjen, da je moral umreti. Tolovaja še nijso izvedeli. — Reservist Etlinger, bržčas nekoliko vinjen, se je zmotil in namesto v Celovec prišel v Grabštanj, kder se je na železnici čez šinjo vlegel. Kmalu prihruje vlak iz Maribora in vnese nesrečnež levo nogo in ga tako rani, da je drugi dan človek umrl po velikih bolečinah. Po celovskem jezeru so 15. maja zopet začeli s parobrodom „Karintija“ voziti, vendar ladija ne vozi dalje, nego do Poreča!

Umrli v Ljubljani

od 29. do 31. maja:
Leonardo Folgarini, dninar, star 44 let, v bolnišnici, za naduho. — Katarina Novak, delavka, stara 55 l., v bolnišnici za oslabele. — G. Antonija Fux, žena primarja in zdravstvenega svetovca, stara 36 let, v gospodski ulici št. 216, za oslabele. — Ivan Zvonec, delavec, star 40 l., v bolnišnici za naduho. — Viljemina Nord, osebenjica, stara 67 l., v gledališki ulici št. 40, za oslabele. — Jakob Schmidt, sladničar, star 65 l., na Poljanah št. 32, za mrtvoudom. — Marija Fermin, beračica, stara 31 l., v bolnišnici, za gujlobo kolena. — Pet. Sombra, potovalec, star 39 l., mej potom v Ljubljano za škorbuto umrl in k sv. Krištofu prenesen bil. — Pavl Petrovčič, otrok fujakerja, stara 1 dan, na Rimske cesti št. 58, zaradi oslabelelosti vsled prenaglega rojstva. — Marija Majer otrok mizarja, št. 3 leta, na dunajski cesti, št. 63, za škardatno rujavico. — Katarina Belic, osebenjica, stara 56 let, v bolnišnici, za gujlo mrzlico.

3. junija:

Pri **Slonu**: Holeček iz Kamnika. — Schiffer iz Dunaja.

Pri **Kalič**: Plesche iz Kočevja. — Brucker iz Inomosta. — Seeman iz Dunaja.

Dunajska borza 4. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	59 gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	05	"
Zlata renta	71	30	"
1860 drž. posojilo	110	25	"
Akcije narodne banke	772	—	"
Kreditne akcije	140	—	"
London	125	50	"
Napol.	10	02	"
C. k. cekini	5	98	"
Srebro	110	85	"
Državne marke	61	60	"

Kavonok je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenit dr. M. Sam ec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let aze je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v ledvici, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezah, na duhu, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, blediči in prihajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicinske, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih znamenitih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Irelo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem valed prsnih in čutnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav čisto in okusno hrano, kot najboljše pripomoček, ter ostanem Vaš adani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin v sako vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celom životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopnje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in poponega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na oeni, ko pri zdravilih.

V predstavljenih posušan po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 30 gold., 24 funtov 60 gold. Revalesscière-Biscuits v prahu in v Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu 24 tas 10 gld. 50 kr., 48 tas 20 gld. 50 kr., 96 tas 40 gld. 50 kr. — Rodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallengasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih karjih in specerijah trgovcih, radi razpošilja dajška hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzročih. V Ljubljani Ed. 422, J. Svoboda, lekar pri „zlatem ornu“, v Reki pri lekarju J. Prosmu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Scavallu, pri drogeristu P. Rocca i J. Hirsche, v Zadru pri Andričevu. (104)

Prememba stanovanja.

Banka „Slavija“

ima sedaj svojo pisarno (104—10)

na dunajski cesti šte. 7,

v Fréihovej hiši, I. nadstropje.

Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—50)

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.